HELMI KROHNIN KIRJAHYLLYSTÄ

Teksti: Marjut Hjelt
Kuvat: Jaana Simonen

*Suomen Spiritualistisen Seuran toimitilassa Sinisessä salissa Helsingissä on kaappi, jossa säilytetään seuran perustajan, kirjailija, kääntäjä **Helmi Krohnin** spiritualistisia kirjoja.*

Helmi Krohn lahjoitti kirjat seuralle luovuttuaan vuonna 1955 seuran puheenjohtajuudesta. Helmi oli tuolloin 83-vuotias. Pienen lisäyksen kirjasto sai maaliskuussa 2024, kun Helmin kirjailijatyttären **Annikki Setälän** tyttärentytär **Hilkka Oksama-Valtonen** lahjoitti kirjastoon seitsemän englanninkielistä, kolme ruotsinkielistä ja yhden suomenkielisen spiritualismia käsittelevän kirjasen.

Helmi Krohn suomensi 18 spiritualistista kirjaa. Niistä suuri osa on hänen kirjastossaan, jotkin useina kappaleina. Lisäksi kirjastoon kuuluu runsaasti englanninkielistä kirjallisuutta ja jonkin verran kirjoja ruotsiksi, saksaksi ja tanskaksi. Helmi Krohn hallitsi kaikki nämä kielet. Kaikkiaan kirjoja on runsaat 180. Kirjojen lisäksi kaapissa on Helmi Krohnin arkisto, joka sisältää hänen ulkomaisilta spiritualisteilta saamiaan kirjeitä sekä muita spiritualismiin liittyviä asiapapereita.

Helmi Krohnin arvokas kirjasto ja arkisto sijaitsivat aluksi seuran kirjastohuoneessa avohyllyillä. Silloisen johtokunnan päätöksellä ne siirrettiin lukittuun kaappiin, sillä aineistoa – Suomen spiritualistisen liikkeen kruununjalokiviä – ei voi lainata kotiin, vaan niihin tutustutaan Sinisessä salissa.

Mikäli joku nyt huomaa, että hänellä on lainassa Helmi Krohnin kirja, jonka tunnistaa joko hänen exlibriksestään tai nimikirjoituksestaan tai sitten 1900-luvun alkupuolelle sijoittuvasta painovuodesta, voi hän ystävällisesti palauttaa kirjan seuraan päivystysaikana keskiviikkoisin klo 16–18. Kirjakaapissa on lisäksi seuran kunniapuheenjohtaja **Maire Kiiran** ja henkiparannusta monin menetelmin opettaneen **Terttu Hanskin** pienet kirjakokoelmat.

Punaisen Pilven opetuksia

Kirjasto sisältää monia 1900-luvun alkupuolen spiritualistisia merkkiteoksia. Joitakin niistä tullaan esittelemään lyhyesti Henkinen kehitys -lehden numeroissa. Yksi tällaisista kirjoista on *Red Cloud speaks* (Psychic Book Club, London 1938). Kyseessä on transsimeedio **Estelle Robertsin** intiaanihahmoisen henkioppaan **Red Cloudin** eli **Punaisen Pilven** opetuksia sisältävä kirja. Kirjan toimittajaa ei ole mainittu.

Välillä humoristinenkin intiaaniopas paljastuu kristinuskon ja nasaretilaisen eli **Jeesuksen** opetusten kannattajaksi. Oppaan pääsanomat kuitenkin ovat, että mikään ei koskaan kuole ja että ihminen yksin vastaa teoistaan. Tuttuja asioita monien muidenkin oppaiden opetuksista. Tässä muutamia istuntoihin osallistuneiden ihmisten kysymyksiä ja Punaisen Pilven vastaukset niihin:

Miksi kaikkein rakkaimmat läheisemme eivät kuoltuaan palaa luoksemme?

Tarkoitatte varmaan, etteivät he ole tulleet luoksenne meedion kautta. Ei se välttämättä tarkoita, etteivät he ole palanneet. Kyse on vain teidän näkemyksestänne. Hehän ovat täällä koko ajan. Eivät he ole koskaan menneet pois. Mutta jos he eivät saa viesteillensä välittäjää – ja täytyy muistaa, että meedioita on vain vähän – he eivät voi ilmentää itseään teille.

Sanot, että jotkin eläimet elävät kuoleman jälkeen. Eli ne ovat henkiä. Jos näin on, miksi kaikki eläimet eivät elä kuoleman jälkeen?

Kuka on sanonut, etteivät kaikki eläimet elä kuoleman jälkeen? En ainakaan minä. Missä on elämää, oli se millaisessa muodossa tahansa, se on ikuista. Ette voi tukahduttaa sitä. Te näette aineellisilla silmillänne asiat niin eri tavoin kuin me. Jos väitätte, että jokin osa elämää jatkuu ja toinen osa ei, se on hämmentävää. En tiedä mitään, mikä kuolisi; kaikki elämä jatkuu.

Teemmekö väärin päättämällä eläimen elämän, jos se kärsii onnettomuuden jälkeen?

Ette välttämättä. Kaikki riippuu motiivistanne. Jos haluatte lopettaa eläimen kärsimyksen rakkaudesta, se on tärkeintä.

Kertoisitko meille, asuvatko edesmenneet rakennuksissa?

Totta kai asuvat! Ette kai kuvittele heidän istuvan pilven reunalla – vai niinkö te tosiaan luulette?

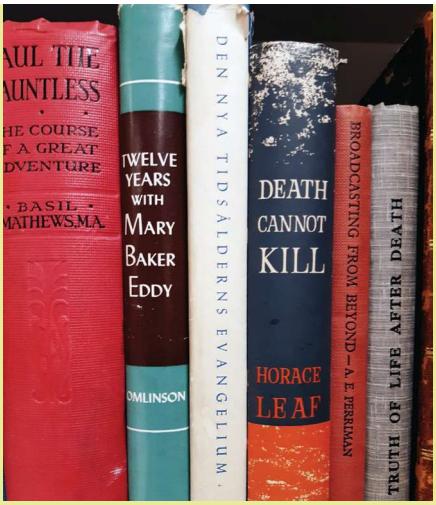

Katsaus uusiin lahjoituksiin

Hilkka Oksama-Valtosen lahjoittamista kirjasista voidaan mainita muun muassa toisen maailmansodan aikana Britannian taisteluja johtaneen ilmavoimien komentaja **Hugh Dowdingin** syvällinen kirjoitus *God's Magic. An Aspect of Spiritualism* (London s.a.). Dowding kirjoittaa muun muassa: ”Maailman kaoottisen tilan ongelma liittyy hyvin läheisesti ihmiskunnan mielen kaaokseen. Ihminen haluaa ehdoin tahdoin etsiä syitä ulkopuoleltaan sen sijaan, että katsoisi sisäänpäin. Millaiset yksilöt, sellainen valtio. Yksilöllä, jolla on levoton henki, on myös levoton ympäristö.” Dowding kehottaa meitä tutkimaan iltaisin päiväämme, olemmeko pystyneet säilyttämään sisäisen rauhan, sillä siihen tulee pyrkiä – maailmankin kannalta.

Vihkosessa *Uppenbarelser från astralvärlden och spiritism* (Vasa 1921) suomenruotsalainen nimimerkki **V H-g** kertoo kokemuksistaan spiritualismista. Hän kertoo saaneensa jo 8-vuotiaana tarkoituksen elämälleen kohdattuaan itämaisen henkiolennon, joka ei myöhemmin enää näyttäytynyt. Läheiset pelkäsivät lapsen joutuneen noituuden uhriksi. Aikuisena spiritualistiksi tunnustautunutta kirjoittajaa pidettiin **Jumalan** kieltäjänä, mutta hän osoittaa asian olevan päinvastoin. Hänelle Jumala on elävä, toisin kuin ns. Jumalaa pelkääville, joiden henkinen elämä saattaa koostua vain jäykistä seremonioista ja kuolleista tavoista.

Oman viehättävän lisänsä lahjoitusaineistoon antavat kaksi omistuskirjoitusta. Pastori **George Mayn** kirjasen *The Kingdom of Heaven (Cape Town s.a.)* ja pastori **Thomas Jeffreyn** *Psychic Experiences of My Personal Friends (Edinburgh s.a.)* on Helmille omistanut skotlantilainen näyttelijä **Winifred L. Moffat.** Hän oli näytelmäkirjailija, näyttelijä, ohjaaja ja spiritualisti **Graham Moffatin** tytär. Helmi suomensi Moffatin muistelmat vuonna 1952 nimellä *Ikuista päivää kohti. Näyttelijän psyykillisiä muistelmia.* Hienoa, että Helmillä säilyi yhteys tyttäreen isän siirryttyä henkimaailmaan.

Mikäli joku nyt huomaa, että hänellä on lainassa Helmi Krohnin kirja, jonka tunnistaa joko hänen exlibriksestä tai nimikirjoituksestaan tai sitten 1900-luvun alkupuolelle sijoittuvasta painovuodesta, voi hän ystävällisesti palauttaa kirjan seuraan päivystysaikana keskiviikkoisin klo 16–18.

katsottua

KURJET

Teksti: Jaana Simonen
Kuva: Suomen Kansallisteatteri

Käsikirjoitus **Tiina Puumalainen** ja **Hanna Suutela,** ohjaus Tiina Puumalainen. Suomen Kansallisteatteri, Pieni näyttämö, kesto 2 h 35 min. Esitykset jatkuvat lokakuuhun saakka.

Näytelmä kertoo fiktiivisesti, runollisesti ja filosofisesti Krohnin sisaruksista 1930-luvulla. **Helmi**, **Aino** ja **Aune** ovat sivistyneitä ja kielitaitoisia. Elämänsä varrella he ovat valinneet omat polkunsa, mutta kaikkien polkuja yhdistää kirjailijan ura. Muistot vievät sisaruksia ja heidän läheisiään erilaisiin tunnelmiin ja tilanteisiin.

Kerronta on palapelimäinen esitys, jossa näytelmän hahmot muistelevat ja selittelevät. Jokainen heistä on omassa kuplassaan, omassa todellisuudessaan. Samalla kuvataan ulkopuolisuuden tunnetta, jota sisarukset tunsivat.

Näytelmä on saanut innoitusta tutkimuskirjallisuudesta, mutta sitä ei voi pitää historiallisena esityksenä. Siinä ei myöskään käsitellä Helmi Krohnin spiritualistista toimintaa. Esitys keskittyy sivistyksen ja kulttuurin merkitykseen.

Se on näytelmä toimeliaista naisista, jotka olivat kirjailijoita. Naiset pohtivat kirjoittamisesta ammattina ja sisäistä kutsumusta, joka pakottaa kirjoittamaan. Kirjoittamaan sitä, mitä itse haluaa, ei sitä, mitä mies tai ympäröivä yhteiskunta toivoo. Jos luopuisi kirjoittamisesta, niin luopuisiko omasta identiteetistään?

Käsikirjoittaja ja ohjaaja Tiina Puumalainen suosittelee näytelmää kaikille, joita kiinnostaa kirjallisuus, kulttuuri, sivistys, taide ja naistaiteilijat sekä laaja humanismi.

Katso tallenne Kurjet – näytelmän teemakeskustelusta. Siinä käsitellään esityksen taustoja ja sisarusten elämää.